

Sygn. akt V KK 146/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzcyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Dołhy

SSN Małgorzata Gierszon

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **P. R.**

skazanego z w przedmiocie wydania wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 4 lipca 2013 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego od rozstrzygnięcia zawartego w pkt 4 wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 14 marca 2012 r., na korzyść skazanego

uchyla zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w P. w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w P. orzekł w przedmiocie połączenia kar P. R. wymierzonych siedmioma prawomocnymi wyrokami,

wydanymi przez Sąd Rejonowy w P., między 25 lutego 2008 r. a 9 lutego 2010 r. W pkt 1 wyroku łącznego połączono 3 wyroki tegoż Sądu w sprawach VII K 29/08 i VII K 179/08 (tu po uprzednim rozwiązaniu kary łącznej pozbawienia wolności za 3 przestępstwa) oraz VII K 426/08, w których zapadły orzeczenia o karze ograniczenia wolności (2 wyroki z karami 5 i 6 miesięcy) i pozbawienia wolności (z karami 1 roku i 2 miesięcy i dwukrotnie po 6 miesięcy), z orzeczeniem kary łącznej pozbawienia wolności 1 roku i 10 miesięcy (pkt 2 wyroku łącznego). W pkt 5 zaś połączono wyroki w sprawach II K 1104/09 i II K 1118/09, w których orzeczono kary 10 miesięcy i 5 miesięcy pozbawienia wolności, wymierzając wyrokiem łącznym karę 1 roku pozbawienia wolności. Natomiast w pkt 4 będącym przedmiotem zaskarżenia, połączone zostały wyroki w sprawach: a) VII K 618/08 (tu po rozwiązaniu węzła kary łącznej 10 miesięcy ograniczenia wolności, za dwa czyny z art. 178a § 1 k.k., za które orzeczono dwie kary jednostkowe po 6 miesięcy pozbawienia wolności) oraz b) II K 27/09, w której za przestępstwo z art. 158 § 1 i art. 13 § 1 w zw. z art. 280 § 1 k.k., wymierzono karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i c) II K 101/09, gdzie za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. orzeczono karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby 3 lat. Sąd Rejonowy orzekł w ich miejsce karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

To odnośnie tego ostatniego rozstrzygnięcia skarżący zarzucił obrazę prawa materialnego poprzez naruszenie art. 4 § 1 k.k., polegające na zastosowaniu ustawy nowej i wymierzenie, stosownie do art. 89 § 1a k.k., kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności, przy łączeniu kar ograniczenia wolności oraz pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez takiego zawieszenia, mimo że w czasie popełnienia tych przestępstw obowiązywała ustawa względniejsza dla skazanego, gdyż art. 89 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 8 czerwca 2010 r., wykluczał możliwość orzeczenia w takiej sytuacji kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności. Wywodząc w ten sposób skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając tę kasację Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja ta jest zasadna w oczywistym stopniu, a nadto została wniesiona na korzyść oskarżonego, stąd też rozpoznano ją na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 5 k.p.k. Rzeczywiście ma rację skarżący, że Sąd Rejonowy, mimo że nie przywołał w części dyspozytywnej art. 89 § 1 a k.k., to przepis ten zastosował. O ile bowiem, art. 89 § 1 k.k. zakłada, że w razie skazania za zbiegające się przestępstwa m.in. na kary ograniczenia wolności i pozbawienia wolności z warunkowym i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, sąd może w wyroku łącznym warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej, jeżeli tylko istnieją ku temu przesłanki wskazane w art. 69 k.k., to nowy § 1a art. 89 k.k. - wprowadzony nowelą z dnia 5 listopada 2009 r. (Dz. U. Nr 206, poz. 1589), obowiązującą od dnia 8 czerwca 2010 r. - zakłada już, iż w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, sąd może w wyroku łącznym orzec karę bez takiego zawieszenia. Sąd orzekający w tej sprawie w pkt 5 swojego wyroku rozwiązanie to zastosował, skoro orzekł karę 2 lat bezwzględnego pozbawienia wolności, w sytuacji, gdy łączył zarówno karę pozbawienia wolności orzeczoną w sposób bezwzględny wraz z taką karą, ale warunkowo zawieszoną i karą ograniczenia wolności.

Jednakże, jak zasadnie wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, możliwość sięgania do rozwiązania wskazanego w nowym art. 89 § 1a k.k. może, zgodnie z art. 4 § 1 k.k., dotyczyć wyłącznie skazań za zbiegające się przestępstwa popełnione po dniu 7 czerwca 2010 r., a więc po wejściu w życie wskazanej wyżej nowelizacji (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2010 r., II KK 156/10, LEX nr 783279 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2011 r., V KK 74/11, OSNKW 2011, z. 6, poz. 54, z dnia 2 sierpnia 2011 r., IV KK 186/11, LEX nr 897770, czy z dnia 6 grudnia 2012 r., V KK 364/12, LEX nr 1231661). Rozwiązanie wynikające zatem ze wskazanego nowego przepisu art. 89 § 1a k.k. nie może być odnoszone do przestępstw objętych niniejszym wyrokiem łącznym, jako że wszystkie one popełnione zostały jeszcze przed 8 czerwca 2010 r.

Tym samym, rzeczywiście Sąd Rejonowy obraził art. 4 § 1 k.k., nakazujący stosowanie ustawy obowiązującej poprzednio, a nie ustawy aktualnej, jeżeli owa poprzednia ustawa jest względniejsza dla sprawcy. Tak zaś było niewątpliwie na gruncie art. 89 k.k., przed wprowadzeniem do tego artykułu § 1a. Przepis art. 89 §

1 k.k. w brzmieniu, jakie mogło i powinno być odnoszone do kar łączonych zaskarżonym wyrokiem, z uwagi na datę popełnienia przestępstw, za które je wymierzono, tj. przed dniem 8 czerwca 2010 r., zakładał wprawdzie jedynie, że w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności, ograniczenia wolności albo grzywny, z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, Sąd może zawiesić wykonanie kary łącznej, jeżeli istnieją przesłanki określone w art. 69 k.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano jednak na gruncie tego przepisu, że w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i bez warunkowego zawieszenia, nie jest dopuszczalne orzeczenie jej w wyroku łącznym bez warunkowego zawieszenia (tak już w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2001 r., I KZP 2/01, OSNKW 2001, z. 5-6, poz. 41). Zatem, jeżeli rozważa się połączenie kar pozbawienia wolności, których wykonanie warunkowo zawieszono i kar bez takiego zawieszenia, a nie zachodzą przewidziane w art. 69 k.k. podstawy do warunkowego zawieszenia kary łącznej, nie może w ogóle dojść do wydania wyroku łącznego, który - obejmując również karę jednostkową z warunkowym zawieszeniem jej wykonania - zakładałby karę łączną bezwzględnie wykonywaną (zob. uzasadnienie w/w uchwały Sądu Najwyższego, I KZP 14/01).

Powyższe wskazuje, że zaskarżony wyrok w części, w jakiej objęto go niniejszą kasacją, ostać się nie może. Dlatego też Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone rozstrzygnięcie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w P. Przy ponownym jej rozpoznawaniu, Sąd ten powinien mieć na uwadze wskazane wcześniej zapatrywania prawne odnośnie zarówno tego, od jakiej daty możliwe jest, przy wydawaniu wyroku łącznego, korzystanie z obecnie obowiązującego rozwiązania zawartego w art. 89 § 1a k.k., jak i co do sposobu rozumienia brzmienia art. 89 § 1 k.k. sprzed nowelizacji, która wprowadziła do art. 89 jego § 1a.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak na wstępie.